

.....
**รูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา
เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต**
Thai Language Instructional Model Based on Active Learning
Together with Metacognition to Encourage
The Critical Reading Abilities of Undergraduate Students

Received: May 19, 2021

Revised: June 25, 2021

Accepted: July 8, 2021

ไพรินทร์ พึ่งพงษ์ และคณะ*

Pairin Pungpong, et al.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบการสอนภาษาไทย ตามแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต 2) ศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบ 4) รับรองรูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาปีที่ 1 สาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 25 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ประเด็นสนทนากลุ่ม แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน และแบบวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนนี้ได้ถูกออกแบบตามขั้นตอนของวิธีการเชิงระบบโดยได้นำข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบมาวิเคราะห์ ทำให้นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ด้านความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้รูปแบบมี

* อาจารย์ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา)

Lecturer, The Demonstration School of Silpakorn University, Thailand

และคณะผู้ร่วมวิจัย อาจารย์ วรกร ธรรมภิบาลอุดม สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Lecturer, Vorakorn Thampatban udom, Program in Thai, Faculty of Education, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University Thailand

อาจารย์ศิริสุดา ธนาวันชัยกุล สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

Lecturer, Sirisuda Thanawanitchayakul, Program in Thai, Faculty of Education, Loei Rajabhat University Thailand

อาจารย์สุชาดา ตั้งศิรินทร์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Lecturer, Suchada Tangsirin, Program in Thai, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University Thailand

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาวรรณ ถุกาลัง สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Assistant Professor., Supawan Ruekamlang, Program in Thai, Faculty of Education, Nakhon Phanom University Thailand

Corresponding Author E-mail Address: noosatit2523@gmail.com

.....
ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ผลการรับรองรูปแบบ พบว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการรับรองรูปแบบ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกพร้อมกับแนวคิดอภิปัญญาสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้

คำสำคัญ : การเรียนรู้เชิงรุก/ อภิปัญญา/ ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

Abstract

The objectives of this research were set as follows: (1) to develop instructional model, (2) to evaluate the results of implementing instructional model, (3) to measure the satisfaction level of the undergraduate students after implementing instructional model instructional model. The data were collected from a sample group of 25 first-year students, whose major is Thai language, from faculty of education, Loei Rajabhat University. Research tools involved in this research include questionnaire, interview form, group discussion points, learning management plans, proficiency test, satisfaction survey and data analysis. To analyze the data, mean, standard division, and dependent t-tests are used in this research. The results revealed that there was a high level of consistency. The results of the comparison of the critical reading abilities of the undergraduate students found that post-test scores were significantly higher than pre-test scores at the level of statistical significance .05. Regarding the satisfaction, the undergraduate students' satisfaction is at the highest level overall, the experts acknowledge that Thai language instructional model based on the concept of active learning and metacognition is strongly suitable for implementing, implying that the instructional model can be applied in order to manage learning in the classroom effectively.

Keywords : Active Learning/ Metacognition/ Critical Reading Skills

บทนำ

ปัจจุบันข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มีหลากหลายรูปแบบ การเป็นผู้ที่อ่านมากจึงช่วยให้มีความรู้มากขึ้นด้วยการอ่านจึงนับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในอนาคต ดังที่ สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (Wiwattananon, 2009: 38) ได้กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นจุดเริ่มต้นของการก่อให้เกิดความรู้ ความคิด และการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียน สอดคล้องกับ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (Munsethawit, 2001: บทนำ) ที่กล่าวว่า ในชีวิตประจำวันของคนเรานั้นย่อมมีความเกี่ยวข้องกับการอ่านทั้งสิ้น ยิ่งโลกมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นเพียงใด การอ่านก็ย่อมมีความสำคัญต่อชีวิตคนเรามากขึ้นเพียงนั้น และสอดคล้องกับ นกมล จันทร์เพ็ญ (Chanphen, 2010: 74)

.....
ที่กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญต่อมนุษย์อย่างยิ่ง เพราะช่วยให้มนุษย์มีความคิด สามารถหาความรู้ หาความบันเทิง สร้างเสริมประสบการณ์ ที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิตทั้งการศึกษา อาชีพการทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม อีกทั้งยังช่วยยกระดับจิตใจของมนุษย์ให้เจริญขึ้นด้วย

การอ่านนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารแล้ว ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ด้วย เพราะการอ่านได้แทรกซึมไปในทุกกิจกรรมของมนุษย์เป็นรากฐานสำคัญในการศึกษาของทุกระดับชั้นและเป็นรากฐานในการพัฒนาสติปัญญาของมนุษย์ให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งการจะพัฒนาระดับสติปัญญาของมนุษย์ให้สูงขึ้นได้นั้น จะต้องอาศัยความสามารถในการอ่านพินิจ พิจารณา วิเคราะห์แยกแยะ ตัดสินใจ ประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านและสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงถือว่าเป็นยอดของการอ่านทั้งปวง ดังที่ภัสกร เกิดอ่อน และคณะ (Kerdon, et al., 2009: 13) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการอ่านที่ต้องใช้สติปัญญา หยั่งรู้และสามารถแสดงผลได้อย่างถูกต้อง การพัฒนาตนเองต้องพยายามสร้างความรู้ความเข้าใจความเห็นแย้งในองค์ประกอบของวรรณกรรมที่อ่าน จึงจัดเป็นพฤติกรรมการคิดของผู้อ่านส่งเสริมให้มีการวิพากษ์วิจารณ์วรรณกรรมทั้งหลายขึ้นมา หากปราศจากการใช้วิจารณญาณ การอ่านก็กลายเป็นเพียงการสัมผัสภาษาด้วยสายตาของผู้อ่านเท่านั้น และสมถวิล วิเศษสมบัติ (Wisetsombat, 2012: 74) ได้แสดงความคิดเห็นว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณช่วยให้ผู้อ่านได้ประโยชน์อย่างแท้จริงเพราะผู้อ่านไม่ใช่จะรับเฉพาะความคิดเห็นของผู้เขียนเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องนำความคิดเห็นของผู้เขียนมาประกอบกับความเห็นของตน ทำให้เกิดความคิดใหม่ซึ่งจะนำไปใช้ประโยชน์ได้ซึ่งตรงกับ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (Nakornthap, 2002: 24) ที่กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้ผู้อ่านได้ประโยชน์อย่างแท้จริง มิใช่เพียงแต่รับทราบคำบอกเล่าของผู้เขียนที่ตรงตามตัวอักษรเท่านั้น วิจารณญาณจึงเป็นเรื่องความเข้าใจขั้นสูง ซึ่งผู้อ่านจะนำความคิดของผู้เขียนมาประสมกับความเห็นของตนทำให้เกิดความคิดใหม่แล้ว นำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีสื่อมากมายหลายประเภททั้งเป็นคุณและเป็นโทษ หากผู้เรียนไม่มีวิจารณญาณในการอ่านอาจทำให้ตกเป็นเหยื่อของสื่อได้โดยง่าย ประพนธ์ เรืองณรงค์ และคณะ (Ruangnarong, et al., 2002: 8)

จากการประมวลการสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ประจำปีการศึกษา 2562 โดยผู้สอน พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยมีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเกิดจากนักศึกษาขาดทักษะด้านการวางแผนการอ่าน การกำกับตรวจสอบการอ่าน และประเมินผลการอ่านสิ่งที่อ่าน ทำให้ไม่สามารถแปลความตีความ และสรุปความในสิ่งที่อ่านได้ ส่งผลต่อการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่าการฟังบรรยายจากอาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว การพัฒนาทักษะการอ่านจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งการพัฒนาการอ่านมีความสอดคล้องกับแนวทางของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้เกิดสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้โดยเน้นให้ก้าวทันพลวัตและการเปลี่ยนแปลงของโลก ดังนั้นจึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ระบบจะต้องให้ความสนใจกับการอ่านของนักศึกษา

.....
แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ นนทลี พรธาดาวิทย (Porntadawit, 2016:17) นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยพัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้ บูรณาการความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศต่าง ๆ ด้วยตนเอง จนนำไปสู่ความคิดรวบยอดได้ต่อไป นอกจากนี้กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังอย่างเดียว โดยมีกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา โดยมีกระบวนการเรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า จึงถือเป็นการจัดการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ไชยยศ เรืองสุวรรณ (Ruangsuan, 1990: 1-2) การให้ผู้เรียนมีบทบาทในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์จนเกิดความรู้ความเข้าใจนำไปประยุกต์ใช้สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าหรือสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ และพัฒนาตนเองเต็มความสามารถ รวมถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียนได้มีโอกาสร่วมอภิปรายให้มีโอกาสฝึกทักษะการสื่อสารทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น 70 เปอร์เซ็นต์การนำเสนองานทางวิชาการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง ทั้งมีการฝึกปฏิบัติในสภาพจริง มีการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ผลการเรียนรู้เกิดขึ้นถึง 90 เปอร์เซ็นต์ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (Ruangsuan, 1990)

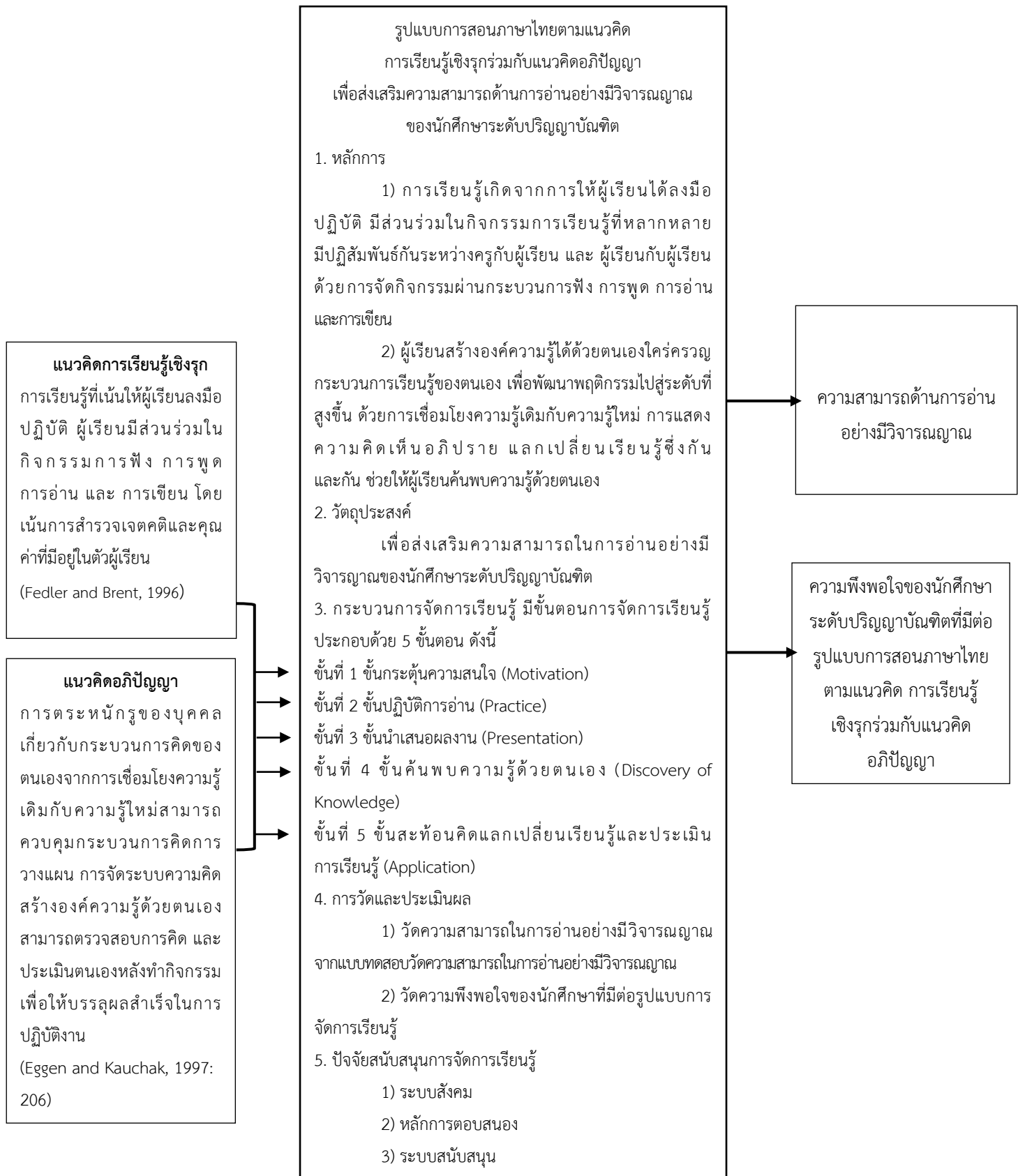
แนวคิดอภิปัญญาเน้นให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักเกี่ยวกับการเรียนรู้ เข้าใจกระบวนการคิดของตนเอง ตลอดจนความสามารถในการตรวจสอบแก้ไขความเข้าใจในการเรียนรู้เหล่านั้นด้วยตนเองและสามารถประเมินความคิดของตนเองได้ รวมทั้งยังเป็นกลวิธีการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ควบคุมกระบวนการทางความคิด สติปัญญา และพฤติกรรมของตนเอง โดยกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ มีอิสรภาพในการเรียนรู้ สามารถควบคุมและประเมินตนเองได้ซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ 1. การตระหนักรู้ (Awareness) เป็นการตระหนักรู้ถึงทักษะกลวิธีและแหล่งข้อมูลที่เป็นต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งรู้ว่าต้องทำอะไร กล่าวคือเป็นเรื่องของการที่บุคคลรู้ถึงสิ่งที่ตนเองคิดและความสอดคล้องกับสถานการณ์การเรียนรู้ รวมไปถึงการแสดงออกในสิ่งที่รู้ออกมา โดยการอธิบายให้ผู้อื่นฟังได้สามารถสรุปใจความสำคัญของสิ่งที่เรียนรู้นั้นหรือมีวิธีการจำ การวางแผน ขอบข่าย การจัดบันทึก และความสามารถในการสะท้อนการคิดของตนออกมาในขณะที่อ่านเรื่องราวหรือในการคิดแก้ปัญหาซึ่งเป็นทักษะที่จะทำให้บุคคลทำงานอย่างมีแผน เพราะจะทำให้รู้ว่าจะงานนั้น จะต้องประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง ที่จะทำให้งานนั้นเกิดประสิทธิภาพและทำให้สถานการณ์นั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 2. ความสามารถในการกำกับตนเอง (Self-regulation) เป็นความสามารถในการกำกับตนเอง ในขณะที่กำลังคิดแก้ปัญหา รวมไปถึงการพิจารณาว่ามีความเข้าใจในสิ่งนั้นหรือไม่ การประเมินความพยายามในการทำงานการวางแผนในขั้นตอนการทำงาน การทดสอบวิธีการที่ใช้ การตัดสินใจในการใช้เวลา การเปลี่ยนไปใช้วิธีอื่นเพื่อแก้ปัญหา สมบัติการจนาธิภพ (Kanjanaiphong, 2002 : 6) สอดคล้องกับกฤษณ์ ลอยเจริญ และบัญญัติ ชำนาญกิจ (Loicharoen and Chamnankit, 2014) การใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชันในการสอนอ่านภาษาไทย ได้กล่าวว่า ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน (Metacognition Strategies) ในปัจจุบันเริ่มมีอย่างแพร่หลาย ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้

.....
ได้อย่างเหมาะสมกับการสอนอ่านตามวัตถุประสงค์ของผู้เรียน การสอนอ่านภาษาไทยโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยใช้เป็นยุทธวิธีในการสอนอ่าน เพื่อให้เกิด การคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านที่แตกต่างไปจากแนวความคิดเดิมที่เคยมี โดยจัดการสอนอ่านผ่านการเชื่อมโยงความรู้ ใหม่นำมาสู่ความรู้เดิมที่มีอยู่มีการวางแผนเลือกวิธีการอ่านที่เหมาะสม มีจุดมุ่งหมายของการอ่านมีการกำกับตรวจสอบ ความเข้าใจในการอ่าน และมีการประเมินผลการอ่านเพื่อนำไปใช้ในการอ่านครั้งต่อไป ยุทธวิธีเมตาคอกนิชัน จึงเป็นวิธีการที่สำคัญในการช่วยให้ผู้อ่านแก้ปัญหาการอ่านของตนได้เป็นอย่างดี ซึ่งความสำคัญของยุทธวิธี เมตาคอกนิชันในการสอนอ่านที่กล่าวมานั้นเป็นยุทธวิธีที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จ

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมความสามารถ ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยที่ได้รับการฝึกฝนและได้รับการพัฒนาให้เกิด ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างแท้จริง จึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทย ตามแนวคิด การเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสอดคล้องกับกระแส โลกาภิวัตน์ และนำไปปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนมีผลถึงการนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้ เจริญก้าวหน้า

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์สอดคล้องกัน ในรายละเอียดซึ่งจะพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิด การเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต โดยสรุปเป็นกรอบ แนวคิดการวิจัย ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบการสอนภาษาไทย ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการสอนภาษาไทย ตามแนวคิด การเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิด อภิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิด การเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิด อภิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
4. เพื่อรับรองรูปแบบการสอนภาษาไทย ตามแนวคิด การเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และคณะครุศาสตร์ 5 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 29 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จำนวน 60 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 56 คน มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 56 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 231 คน โดยที่ใช้ประชากรทั้ง 5 สถาบันดังกล่าว เพราะเป็นนักศึกษาที่คณะผู้วิจัยสังกัดอยู่และเป็นผู้สอน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย 25 คน ได้มาโดย วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้สถาบันเป็นหน่วยการสุ่ม

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิด การเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิด อภิปัญญา

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

2.2.2 ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิด การเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา

3. เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนี้ มีรายละเอียดการพัฒนาเครื่องมือดังนี้

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบสอนภาษาไทย ตามแนวคิด การเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิด อภิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต จำนวน 3 แผน แผนละ 4 ชั่วโมง แผนที่ 1 จัดการเรียนรู้เรื่องบทความ แผนที่ 2 จัดการเรียนรู้เรื่องสั้น แผนที่ 3 จัดการเรียนรู้เรื่องนวนิยาย โดยแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีผลการประเมินและนำมาหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert ในระดับมากที่สุด ถือว่าผ่านคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดแสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม โดยมี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นกระตุ้นความสนใจ (Motivation) 2) ขั้นปฏิบัติการอ่าน (Practice) 3) ขั้นนำเสนอผลงาน (Presentation) 4) ขั้นค้นพบความรู้ด้วยตนเอง (Discovery of Knowledge) 5) ขั้นสะท้อนคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมินการเรียนรู้ (Application)

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 25 ข้อ และแบบอัตนัย 5 ข้อ รวม 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ทั้งหมด ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.53) หลังจากนั้น นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try Out) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อสอบปรนัย มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.5 - 0.8 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.3 - 0.7 และมีค่าความเชื่อมั่น ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder - Richardson มีค่าเท่ากับ 0.75 ส่วนข้อสอบอัตนัย มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.5 - 0.6 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.4 - 0.6 และมีค่าความเชื่อมั่น ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach มีค่าเท่ากับ 0.7

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิด การเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิด อภิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 22 ข้อ โดยแบบทดสอบดังกล่าวได้ผ่านการตรวจพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีผลการประเมินและนำมาหาคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.42) มีค่าความเชื่อมั่น ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach มีค่าเท่ากับ 0.84 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามความพึงพอใจมีความเหมาะสม

4. การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R & D) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย 1 Research 1: ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เอกสารแนวคิดทฤษฎี หลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แนวคิดการเรียนรู้

.....
เชิงรุกและแนวคิดอภิปัญญา รวมทั้งการศึกษาความต้องการจำเป็นด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยการ
สอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน การสัมภาษณ์ผู้สอนด้านการอ่าน
อย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 15 คน การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน
อ่านอย่างมีวิจารณญาณผ่านระบบออนไลน์ จำนวน 7 คน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา 1 Development 1: ผู้วิจัยออกแบบร่างรูปแบบการสอนภาษาไทย
ตามแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน
อย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต และร่างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้
รูปแบบ การหาคุณภาพของร่างรูปแบบการสอน ทั้งนี้ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบและแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นไปหา
คุณภาพกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวิจัย และด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 5 คน จากนั้น
จึงนำรูปแบบและแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นไปหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (Field Try Out) ด้วยการทดลองใช้
กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย 2 Research 2: ผู้วิจัยนำรูปแบบการสอนและแบบสอบถาม
ความคิดเห็นไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ The One Group Pretest Posttest
Design ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน ทดลองใช้รูปแบบ ทดสอบหลังเรียน และสอบถามความคิดเห็น
ตามลำดับ โดยทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน จากนั้นนำผลการทดลองมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล
ด้วย การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าสถิติ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
และการทดสอบค่าที (t-test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content
Analysis)

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา 2 Development 2 : ผู้วิจัยนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นและ
ผ่านการพัฒนาปรับปรุงหลังการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้ว ไปดำเนินการประเมินรูปแบบ ด้วยวิธีการสนทนา
กลุ่ม (Focus Group Discussion) กับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวิจัย และด้านการสอน
ภาษาไทย จำนวน 7 คน ผ่านระบบออนไลน์

ผลการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ
แนวคิดอภิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ผลการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา
เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตประกอบด้วย
5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ ได้แก่ ข้อ 1 การเรียนรู้เกิดจากการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีส่วนร่วมในกิจกรรม
การเรียนรู้ที่หลากหลาย มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูกับนักเรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยการจัดกิจกรรมผ่าน
กระบวนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และข้อ 2 ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ใคร่ครวญ
กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อพัฒนาพฤติกรรมไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ด้วยการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่
การแสดงความคิดเห็น อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ช่วยให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

.....

2) วัตถุประสงค์ คือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอน จำนวน 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความสนใจ (Motivation) เป็นการสร้างความตื่นตัว การสร้างปฏิสัมพันธ์ การทบทวนความรู้เดิม และการสร้างแรงจูงใจผ่านสื่อรูปภาพปริศนาและการสลับเปลี่ยนทัศนคติอย่างทั่วถึงในชั้นเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการอ่าน (Practice) เป็นการทบทวนเนื้อหาบทอ่านที่มอบหมายให้อ่านก่อนเรียน โดยใช้กิจกรรมถามตอบเนื้อหาสำคัญในบทอ่านเพื่อทบทวนความจำในเนื้อเรื่อง ร่วมกับการวิเคราะห์องค์ประกอบงานเขียนต่าง ๆ ของตัวบท ผ่านกิจกรรมกลุ่มร่วมคิดโดยกำหนดให้วิเคราะห์หัวใจความสำคัญ ประเภทของข้อความ กลวิธีในการแต่งเรื่อง และเจตนาของผู้เรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นนำเสนอผลงาน (Presentation) เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ตัวบทในขั้นที่ 2 ร่วมกับการใคร่ครวญผลการปฏิบัติงาน ด้วยการบอกข้อดีรวมทั้งข้อเสนอแนะผลงานกลุ่มของตนเอง เมื่อนำเสนอครบทุกกลุ่ม กำหนดให้ร่วมกันวิพากษ์ผลการปฏิบัติงานในภาพรวมด้วยการร่วมกันอภิปรายหาข้อสรุปเรื่องสาระขององค์ประกอบอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ขั้นที่ 4 ขั้นค้นพบความรู้ด้วยตนเอง (Discovery of Knowledge) เป็นการเขียนแนวคิดที่ได้จากเรื่องซึ่งแบ่งย่อยได้ 3 แนวคิด คือ แนวคิดต่อตนเอง แนวคิดต่อสังคม และแนวคิดต่อประเทศ ขั้นที่ 5 ขั้นสะท้อนคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมินการเรียนรู้ (Application) เป็นการจัดกิจกรรมจำลองการโต้ว่าที่ โดยกำหนดบทบาทให้สมาชิกแต่ละกลุ่มรับบทเป็นฝ่ายเสนอ ฝ่ายค้าน กรรมการ และประธานการโต้ว่าที่ ทั้งนี้ได้สลับบทบาทหมุนเวียนกันไปจนครบถ้วน เพื่อเปิดโอกาสให้แสดงวิจรรย์ญาณจากการอ่านได้อย่างเต็มที่

4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการทดสอบหลังจบกระบวนการเรียนรู้ด้วยข้อสอบแบบทั้งปรนัยและอัตนัย และ 5) ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ข้อ 1 ระบบสังคม ได้แก่ การจัดสถานการณ์ให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน และผู้เรียนกับตัวบท ข้อ 2 หลักการตอบสนอง เป็นการสะท้อนผลการดำเนินงานในระหว่างการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และทันเวลา รวมทั้งเป็นการใช้วิธีตอบสนองในเชิงบวกเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ด้วย และข้อ 3 ระบบสนับสนุน เป็นการอำนวยความสะดวกและสร้างความคุ้นชินในการใช้โปรแกรมช่วยสอนต่าง ๆ ในรูปแบบออนไลน์

ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาที่มีต่อประเด็นต่าง ๆ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยการประเมินความสอดคล้องแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา มีความสอดคล้องกันในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้

2. ผลการประเมินประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต

ผู้วิจัยนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปหาคุณภาพกับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนด้านการวิจัย และด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 5 คน จากนั้นจึงนำรูปแบบทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน ได้ผลดังตาราง ข้างล่างนี้

.....
**ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณระหว่างก่อนกับ
หลังการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา**

กลุ่ม	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t-test
กลุ่มทดลอง					
ก่อนเรียน	25	30	17.84	0.39	19.03*
หลังเรียน	25	30	26.76	0.37	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนทดสอบเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 17.84 ($\bar{X}$ = 17.84 และ S.D. = 0.39) ส่วนคะแนนทดสอบเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 26.76 ($\bar{X}$ = 26.76 และ S.D. = 0.37) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบ

ประเด็นพิจารณา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1.ด้านบทอ่าน				
1.1 มีระดับความยากเหมาะสม	3.92	0.76	มาก	5
1.2 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.28	0.74	มาก	4
1.3 มีความหลากหลาย	4.52	0.51	มากที่สุด	1
1.4 ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	4.40	0.58	มาก	3
1.5 มีประโยชน์ในการดำเนินชีวิต	4.52	0.65	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยรวมด้านบทอ่าน	4.33	0.65	มาก	4
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
2.1 กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจน	4.36	0.57	มาก	7
2.2 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้	4.40	0.58	มาก	5
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.40	0.58	มาก	5
2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจขั้นตอนในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	4.56	0.58	มากที่สุด	4
2.5 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น	4.64	0.57	มากที่สุด	3
2.6 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.76	0.44	มากที่สุด	1
2.7 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองความคิดที่หลากหลาย	4.72	0.46	มากที่สุด	2
ค่าเฉลี่ยรวมด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.55	0.54	มากที่สุด	1

ประเด็นพิจารณา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
3. ด้านสื่อประกอบการเรียนรู้				
3.1 สื่อการเรียนรู้มีความชัดเจน	4.48	0.59	มาก	1
3.2 สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.48	0.65	มาก	2
3.3 สื่อการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	4.40	0.65	มาก	4
3.4 สื่อการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.40	0.71	มาก	5
3.5 สื่อการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการอ่านอย่างมี วิจาร์ณญาณเพิ่มขึ้น	4.48	0.71	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวมด้านสื่อประกอบการเรียนรู้	4.45	0.66	มาก	3
4. ด้านการวัดและประเมินผล				
4.1 วิธีวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	4.40	0.5	มาก	3
4.2 วิธีวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย	4.48	0.59	มาก	2
4.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	4.52	0.65	มากที่สุด	1
ค่าเฉลี่ยรวมด้านการวัดและประเมินผล	4.47	0.58	มาก	2
5. ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้				
5.1 บรรยากาศในการเรียนรู้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.32	0.63	มาก	1
5.2 บรรยากาศในการเรียนรู้มีความหลากหลายดึงดูดความสนใจ	4.16	0.75	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวมด้านบรรยากาศในการเรียนรู้	4.24	0.75	มาก	5
รวมค่าเฉลี่ยทุกด้าน	4.41	0.62	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่านักศึกษาที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.62 เมื่อพิจารณาความคิดเห็นโดยจำแนกตามรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อรูปแบบด้านกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$ และ S.D. = 0.54) และมีความคิดเห็นต่อรูปแบบในด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังนี้ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.47$ และ S.D. = 0.58) ด้านสื่อประกอบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.45$ และ S.D. = 0.66) ด้านบทอ่าน ($\bar{X} = 4.33$ และ S.D. = 0.65) และด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.24$ และ S.D. = 0.75)

4. ผลการรับรองรูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต หลังจากนำรูปแบบไปทดลองใช้จนเสร็จสิ้นทุกกระบวนการแล้วได้ทำการประเมิน และรับรองรูปแบบตามขั้นตอนการดำเนินงาน โดยมีผู้ประเมินจำนวน 7 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัย วัดผลและประเมินผลจำนวน 2 คน โดยประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ผลการประเมินและรับรองรูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

.....
($\bar{X}$ = 4.56 และ S.D. = 0.15) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้มีเหมาะสมสามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตสามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทย ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความสนใจ (Motivation) ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการอ่าน (Practice) ขั้นที่ 3 ขั้นนำเสนอผลงาน (Presentation) ขั้นที่ 4 ขั้นค้นพบความรู้ด้วยตนเอง (Discovery of Knowledge) ขั้นที่ 5 ขั้นสะท้อนคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมินการเรียนรู้ (Application) 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ระบบสังคม หลักการตอบสนอง และระบบสนับสนุน

ดังเห็นได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานซึ่งเป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ความต้องการจำเป็น เพื่อกำหนดเป็นหลักการ วัตถุประสงค์และองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในครั้งนี้ได้นำแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาแล้วจึงสังเคราะห์ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนการจัด 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นความสนใจ (Motivation) เป็นการสร้างความตื่นตัว สร้างปฏิสัมพันธ์ ทบทวนความรู้เดิม และการสร้างแรงจูงใจ ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการอ่าน (Practice) ตอบคำถามจากบทอ่าน วิเคราะห์ใจความสำคัญ ประเภทของข้อความ กลวิธีในการแต่งเรื่อง และเจตนาของผู้เรียน ขั้นที่ 3 ขั้นนำเสนอผลงาน (Presentation) เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ร่วมกับการใคร่ครวญผลการปฏิบัติงาน อภิปรายหาข้อสรุป ขั้นที่ 4 ขั้นค้นพบความรู้ด้วยตนเอง (Discovery of Knowledge) เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนตกผลึกความรู้ด้วยตนเอง ขั้นที่ 5 ขั้นสะท้อนคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประเมินการเรียนรู้ (Application) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการประเมินงานของตนเองและของผู้อื่นตามสภาพความเป็นจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย จากขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ข้างต้น จะเห็นได้ว่าการวางรูปแบบดำเนินการเรียนรู้ไว้อย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องและมีความสัมพันธ์กันในแต่ละขั้นตอนเพราะทุกขั้นตอนช่วยเสริมประสิทธิภาพของกระบวนการในขั้นต่อไป ซึ่งได้มีการตรวจสอบ คุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วได้ค่าความสอดคล้องในระดับมากที่สุดจึงทำให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ นั้นมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี และคณะ (Khaemmanee, et al, 2014; 221 - 222) ที่สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการ

.....
เรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดได้นั้น สิ่งสำคัญคือต้องมีการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้เป็นระบบโดยคำนึงถึง ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง รวมถึงต้องมีการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce, Weil and Calhoun (2009) ที่สรุปได้ว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนั้น ทุกส่วนต้องมีความสัมพันธ์กันไม่ว่าจะเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ของแบบแผนการจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนรู้ ในส่วนของหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ บทบาทผู้สอนและผู้เรียน และการวัดและประเมินผล ต้องผ่านขั้นตอนการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบจึงจะทำให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเห็นได้ว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบจะช่วยให้การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน

กล่าวโดยสรุปองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น มีประสิทธิภาพมากพอต่อการนำไปใช้จัดการเรียนการสอนและช่วยเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ทั้งนี้เนื่องมาจากรูปแบบการเรียนการสอนนี้ได้ถูกออกแบบตามขั้นตอนของวิธีการเชิงระบบโดยได้นำข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบมาวิเคราะห์ ทำให้ผลที่ได้รับทำให้นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต มีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ผลการตรวจประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พบว่า ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษามีคะแนนความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียนเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยตอบสนองความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา มีการใช้สื่อและบทอ่านที่ตอบสนองความต้องการของนักศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายและบทอ่านที่ได้นำมาใช้ในงานวิจัยเป็นบทอ่านที่ได้มาจากการสอบถามความต้องการของนักศึกษา และขั้นตอนของการจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นนั้นช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาเพราะได้กระตุ้นความคิดของนักศึกษาตั้งแต่ขั้นตอนแรกของกิจกรรมคือการระดมความคิดแล้วร่วมกันอภิปรายจากรูปภาพที่ยกตัวอย่างมาให้ นอกจากนั้นนักศึกษายังได้ฝึกอ่านบทอ่านทั้ง 3 ประเภทคือ บทความ เรื่องสั้นและนวนิยาย จากนั้นนักศึกษาลงมือทำงานกลุ่มเพื่อสรุปความรู้ที่ได้จากการอ่านบทอ่านในประเด็นต่อไปนี้ คือ การสรุปความใจความสำคัญ วิเคราะห์ประเภทของข้อความ วิเคราะห์กลวิธีในการเขียน วิเคราะห์เจตนาของผู้แต่ง ตีความน้ำเสียงของบทอ่าน ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดึงดูดศักยภาพและความสามารถของนักศึกษาออกมาให้ได้มากที่สุด ทำให้นักศึกษารู้จักใช้สติปัญญาของตนเองในการแก้ไขปัญหาเมื่ออยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ในขั้นการวิเคราะห์และขั้นสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองที่ให้นักศึกษาเข้า

.....
กลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดของกันและกันทำให้นักศึกษามองเห็นถึงแนวทางในการค้นหาคำตอบช่วยให้
มองเห็นวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลายแ่งมุ่มมีการสะท้อนเหตุและผลของการตัดสินใจเลือกวิธีการใดวิธีการหนึ่งใน
การแก้ปัญหา นักศึกษามองเห็นความหนักแน่นของเหตุผลที่ช่วยในการตัดสินใจ เลือกคำตอบที่ใช้หรือไม่ใช้
เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม แล้วนำเสนอเป็นความคิดของตนเอง ฝึกการนำเสนอที่เป็นลำดับขั้นตอนที่ช่วยส่งเสริม
ความสามารถของนักศึกษา ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดการเรียนรู้เกิดจากการค้นพบด้วยตนเองของแนวคิด อภิปัญญา
และแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นให้นักศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติจริงจนเกิดเป็นความคิดรวบยอดและสอดคล้องกับ
แนวคิดดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับปพนวัจน์ ลภสัณญ์โชค (Laphasapinyochok, 2015: 290) และบริสุทธิ์ธรรม
พิมพ์ศิริ (Pimsiri, 2018: 4) ที่ว่าการเรียนการสอนควรสร้างจากประสบการณ์และความสนใจของนักเรียนและ
นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวคิด
การเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับ
นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ
การสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามารถ
ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และเมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้าน
พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด ด้านการวัดและประเมินผล ด้านสื่อประกอบการเรียนรู้ ด้านบทอ่าน
และด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้นมีลักษณะเด่นและเข้าใจผู้เรียน กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตาม
แนวคิดอภิปัญญาและการลงมือปฏิบัติตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก ในการหาคำตอบโดยมีการใช้สื่อบทอ่านที่มี
ความทันสมัย น่าสนใจและหลากหลายและเหมาะสมกับวัยของนักศึกษา โดยมีการนำบทอ่านมาใช้ทั้งหมด
3 ประเภท คือ 1. เรื่องสั้น เรื่องผีเสื้อ 2. นวนิยาย เรื่องดิณณ์เต็มใจ และ 3. บทความ เรื่อง “ผลกระทบทางสังคม
ของการระบาดโรคโควิด-19 ระลอกใหม่และมาตรการที่ควรมี” หลักการพิจารณาคัดสรรบทอ่านผู้วิจัยดำเนินการ
จัดทำแบบสอบถามเพื่อนำบทอ่านที่นักศึกษาสนใจมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เมื่อได้ประเภทบทอ่านที่นักศึกษา
สนใจ ผู้วิจัยจึงพิจารณาเนื้อหาที่มีความทันสมัยอยู่ในกระแสสังคมปัจจุบัน อีกทั้งเน้นบทอ่านที่ส่งเสริมความรู้
และสอดแทรกแง่คิดให้แก่นักศึกษา ยกตัวอย่างเช่น บทอ่านประเภท บทความ เรื่อง “ผลกระทบทางสังคมของ
การระบาดโรคโควิด-19 ระลอกใหม่และมาตรการที่ควรมี” สะท้อนการปรับตัวในยุคที่เกิดโรคอุบัติใหม่
การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้รู้เท่าทันสถานการณ์ และการเข้าใจให้มุมมองแง่คิดในการดำรงชีวิตในยุคที่อยู่
ท่ามกลางสถานการณ์ที่มีเปลี่ยนแปลง นอกเหนือจากบทอ่านที่มีความน่าสนใจและทันสมัยเหมาะสมแก่นักศึกษา
แล้ว การออกแบบแผนการสอนต้องดึงดูดใจให้นักศึกษาเกิดความใส่ใจใฝ่รู้ในการเรียน ด้วยการเลือกกิจกรรมที่
ส่งเสริมความรู้และสร้างความสุข ผ่านโปรแกรมประยุกต์ Plickers ช่วยกระตุ้นความสนใจแก่นักศึกษา
สร้างกระบวนการเรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมกลุ่มได้วาทิ และนำเสนอแผนผังมโนทัศน์ ทำให้การจัดกิจกรรมในครั้งนี้
นี้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้สร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาอยากรู้ อยากเห็น อยากติดตามเรื่องราว ต้องการที่จะรู้และเรียน
มากขึ้นส่งผลให้นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับ สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี
(Pusitratnawalee, 2017: 143) ที่ว่ารูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วม บรรยากาศในการเรียน

.....
ส่งเสริมให้นักศึกษากล้าพูดและมีความสุขในการเรียนรู้ ทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนเห็นคุณค่า
สิ่งที่เรียน และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ นอกจากนี้ ดวงใจ บุญยะภาส (Boonyaphas, 2016) ได้ให้ความเห็น
ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ต้องให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนเพราะการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธี
การเรียนรู้ในแบบที่ตนเองพึงพอใจจะประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ดีขึ้น

4. ผลการรับรองรูปแบบการสอนภาษาไทย ตามแนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา
เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่มีต่อประเด็น
ต่าง ๆ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยการประเมินความสอดคล้องแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ ของ Likert จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 ท่าน พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มี
ความสอดคล้องกันในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับ
แนวคิดอภิปัญญาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้
กระทำลงไป วิจารย์ พานิช (Phanit, 2012) เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด
การแก้ปัญหา การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
สร้างองค์ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองนักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนการสอนมีการสร้าง
องค์ความรู้ การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน ได้เรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมี
วินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พูด ฟัง คิด
เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นทักษะการคิดขั้นสูงเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนบูรณาการข้อมูล
ข่าวสาร สารสนเทศ และหลักการสู่การสร้างความคิดรวบยอด ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการจัด
การเรียนรู้ เป็นที่ปรึกษาคอยชี้แนะ เพื่อให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ความรู้เกิดจากประสบการณ์
การสร้างองค์ความรู้เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำซึ่งความรู้ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จาก
ประสบการณ์กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟัง
เพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบและการวิเคราะห์ปัญหา
 อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์การสังเคราะห์และการประเมินค่า เป็นการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ 1) การเรียนรู้ เป็นความพยายาม
โดยธรรมชาติของมนุษย์และ 2) แต่ละบุคคลมีแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (Meyers and Jones, 1993)
โดยผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ (Receive) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co-creators)

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่ารูปแบบการสอนภาษาไทยตามแนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับแนวคิด
อภิปัญญาสามารถทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และนักศึกษามีความ
พึงพอใจในระดับดีมากกับการเรียนลักษณะนี้จึงถือว่าเหมาะสมที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน
ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญา เป็นวิธีการสอนที่มีกิจกรรมหลากหลาย ช่วยกระตุ้นการลงมือปฏิบัติของนักศึกษา ให้สามารถแสดงออกและสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมในชั้นเรียน ดังนั้นการจัดการสอนแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ควรใช้เวลาที่เหมาะสมเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2. จากผลการวิจัยพบว่า การนำบทอ่านมาใช้ควรพิจารณาเนื้อหาสาระ วิเคราะห์และสอบถามนักศึกษา ถึงความสนใจ พิจารณาเนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัว ทันเหตุการณ์ อยู่ในกระแสของสังคม เพื่อให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้นสนใจใคร่รู้ ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งนี้ในการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรเลือกบทอ่านให้เหมาะสมกับวัย เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักศึกษาเพื่อส่งผลให้ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาบรรลุเป้าหมาย

3. จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่นักศึกษาได้เป็นผู้วางแผนคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองจากการทบทวน ความรู้ความเข้าใจของตนเองร่วมกับการให้ข้อเสนอแนะระหว่างปฏิบัติงานจากผู้สอนเป็นระยะ ช่วยให้ผู้เรียน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแบบมุ่งเป้าความสำเร็จได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการวางแผนดำเนินงานและคิดแก้ปัญหาร่วมกันโดยมีผู้สอน ประเมินผลงานพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาผลงานเป็นระยะจะทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาไปใช้สอน ในชั้นปีหรือรายวิชาอื่น ๆ

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่จัดการเรียนรู้ตามแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับแนวคิดอภิปัญญาทางการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะอื่น ๆ เช่น ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การพูดเพื่อการสื่อสาร การอ่านจับใจความสำคัญ การฟัง การดู และการพูดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น

3. ควรมีการวิจัยโดยใช้ยุทธวิธีที่ผสมผสานการใช้เทคนิคการสอน สื่อการสอนที่แปลกใหม่ เช่น การใช้ วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Based Learning) ร่วมกับแนวทางการเรียนรู้เชิงรุก, การจัดการเรียนรู้ตาม แนวคิดอภิปัญญา ร่วมกับแผนผังความคิด, วิธีสอนแบบโครงงาน (Project Based Learning) ร่วมกับแนวคิด การเรียนรู้เชิงรุก, ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ร่วมกับแนวทางการเรียนรู้เชิงรุก เป็นต้น

.....
References

- Boonyaphas, D. (2016). **Research and Development of a Harmonious Learning Management Model Family and School to Develop Reading Ability for Grade Students Primary 1-3**. Doctor of Education Degree in Research and Development on Human Potentials. Graduate School Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Chalermasuk, N. (2007). **Construction of a Meta-Thinking Measurement Model of Students in the 4th Phase, Case Study: Saraburi Province**. Master of Education Degree in Educational Measurement Graduate School Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Chanphen, N. (2010). **Thai Language Usage**. Bangkok: Sangsilp Printing. (in Thai)
- Joyce, B. R., Weil, M. and Calhoun, E. (2009). **Model of Teaching**. 8th ed. USA: Pearson Education, Inc
- Engen, Paul D. and Donald P. Kauchak. (1997). **Educational Psychology: Windows on Classrooms**. Upper Saddle River. N.J.: Merrill.
- Felder, R. and Brent, R. (1996). "Navigating the Bumpy Road to Student-Centered Instruction". **Journal of College Teaching** 44(2): 43-47.
- Kanjanarakphong, S. (2002). **Techniques for Teaching Students to Develop Thinking Skills**. Bangkok: Than Aksorn. (in Thai)
- Kerdon, P., et al. (2009). **Principles of Language and Language Use**. Secondary 4. 3rd Edition. Bangkok: Aksorn Charoenthat. Suweeriyasas. (in Thai)
- Khaemmanee, T., et al. (2014). **Thinking Science**. Bangkok: Academic Quality Development Institute. (in Thai)
- Laphasapinyochok, P. (2015). **Development of Teaching Models to Promote Concepts and Processes Mathematics for Elementary Students**. Doctor of Philosophy Thesis Program in Curriculum and Instruction Graduate School Silpakorn University. (in Thai)
- Loicharoen, R. and Chamnankit, B. (2014). **Business Usage Metacognitive Tactics to Teach Reading**. Thai Language Academic Journal and Social Science Research. Academic Articles, Faculty of Education, University Nakhon Sawan Rajabhat University. (in Thai)
- Meyers, C. and Jones, B. (1993). **Promoting Active Learning : Strategies for The College Classroom**. San Francisco: Jossey-Bass.
- Munsethawit, S. (2001). "Reading Strategies for Using in Students". **Journal Education of Review** 16(2): 120-125. (in Thai)

.....
Nakornthap, T. (2002). **Basic Thai Language Teaching at The Secondary Education Level.**

Bangkok: Methee Tips. (in Thai)

Niamnoi, A. (2008). **Develop Critical Reading Skills with the SQ3R Technique.** Bangkok:

Suweeriyasas. (in Thai)

Pimsiri, B. (2018). **Development of a Conceptual Learning Management Model**

Constructivism to Promote Mathematical Abilities of Elementary School Students.

Doctor of Philosophy Thesis Program in Curriculum and Instruction Faculty of
Education Silpakorn University. (in Thai)

Phanit, W. (2012). **A Way to Create Learning for Students in The 21st Century.** Bangkok:

Tathata Publication Company Limited. (in Thai)

Porntadawit, N. (2016). **Active Learning Management.** Bangkok: Triple Education

Pusitratnawalee, S. (2017). **Development of an Active Learning Instructional Model for**

Teachers in The Southern College of Technology. Doctor of Philosophy Thesis

Program in Applied Behavioral Science Research Graduate School Srinakarinwirot
University. (in Thai)

Rodsir, P. (2019). **Development of a Learning Management Model of Thai Language**

**Teachers at the Upper Secondary Level to Enhance Reading Skills, Analytical
Thinking Through Metacognitive Strategies in Conjunction with Coaching.**

Doctor of Philosophy Thesis Program in Curriculum and Instruction Graduate School
Silpakorn University. (in Thai)

Ruangnarong, P. et al. (2002). **Thai Language Learning Materials for The Second (4-6)**

Level. Bangkok: Prasarnmit. (in Thai)

Ruangsuwan, C. (1990). **Pedagogical Technology: Design and Development.** Bangkok:

Odeon Store Publishing House. (in Thai)

Siraphatthada, Y. (2010). **Research Report in Higher Education Classes. Behavior**

Development Learning and Academic Achievement of Students in Mastering

Marketing Principles by Teaching. Cooperative (Active Learning). Printing: Research
and Development Institute Suan Sunandha Rajabhat University. (in Thai)

Wisetsombat, S. (2012). **Intensive Tutoring Integrating The Principles of Thai Language and**

Use of Thai Language. P.O.: Mor.Por..Por . (in Thai)

Wiwattananon, S. (2009). **Reading, Analytical Thinking and Writing Skills.** Bangkok: Sahamit

Printing and Leasing Co., Ltd. (in Thai)